

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 01.07.2021
Sirküler No : 2021/087

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağına bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağına toplam gelirleri 2020 yılında 10,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.658 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 91.054 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayının, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

4191 SAYILI CUMHURBAŞKANI KARARI İLE 2012/3305 SAYILI KARARDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Bilindiği üzere ülkemizde yatırım teşvik uygulaması, 2012/3305 sayılı Kararname çerçevesinde yürütülmektedir. 29.06.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan [4191 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı](#) ile mezkur Kararnamede bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir.

1. Çevre yatırımının tarifi değiştirilmiştir:

Yapılan değişiklikten önce çevre yatırımı *“Doğrudan ticari mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesislerin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesine veya yok edilmesine yönelik yatırımları”* şeklinde tarif edilmişken yapılan değişiklikle *“TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsünün vereceği proje onayında en az yüzde onbeş oranında su tasarrufu veya emisyon/atık azalımı sağlanabileceği tevsik edilen yatırımları”* şeklinde yeniden tarif edilmiştir. Bilindiği üzere çevre yatırımları öncelikli yatırım konularında sayılmakta ve hangi bölgede yapılırsa yapılsın (altıncı bölgede yapılanlar hariç) beşinci bölgeye sağlanan teşvik unsurlarından yararlandırılmaktadır. Bu madde yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu değişiklikten önceki düzenlemelere göre çevre yatırımı niteliğinde olmayıp bu değişiklikte çevre yatırımı niteliğine dönüşen mevcut teşvikli/teşviksiz yatırımların yapılacak başvurularla çevre yatırımlarına yönelik teşvik belgesine bağlanabileceğini ve mevcut teşvikli yatırımlarda revizeden önceki harcamaların da çevre yatırımlarına sağlanan imkanlardan yararlanabileceğini düşünüyoruz.

2. Asgari Sabit Yatırım Tutarları Artırılmıştır:

Bilindiği üzere yatırımların bölgesel teşviklerden yararlanabilmesi için sağlanması gereken asgari yatırım tutarları aranmaktadır. Bu asgari yatırım tutarları, yapılan değişikliklerle artırılmıştır. Önceki ve yeni asgari yatırım tutarları aşağıdaki gibidir.

Bölge	Önceki Asgari Tutar(TL)	Yeni Asgari Tutar (TL)
1. Bölge	1.000.000	3.000.000
2. Bölge	1.000.000	3.000.000
3. Bölge	500.000	1.500.000
4. Bölge	500.000	1.500.000
5. Bölge	500.000	1.500.000
6. Bölge	500.000	1.500.000

Diğer yandan Kararname'nin 5. Maddesinin son fıkrasına göre teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde ellisini aşamazken yapılan değişikliklerle bu oran yüzde 25'e indirilmiştir.

Yapılan bu değişiklikler 1.1.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3. Kararın "Müracaat" başlıklı 5. Maddesinin ilk fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu fıkra teşvik belgesi almak için hangi mercilere başvurulacağını düzenlemekteydi. Başvuruların elektronik ortamda (E-TUYS) yapılmaya başlanmasıyla gereksiz kalan bu düzenleme bu vesileyle kaldırılmıştır.

4. Savunma Sanayiine Yönelik Yatırımların Stratejik Yatırım Sayılabilmesi İçin Aranan Şartlar Hafifletilmiş, Öncelikli Ürün Listesinde Yer Alan Malların Üretimine Yönelik Yatırımların Yanı Sıra Aynı Listede Yer Alan Hizmetlerin Üretimine Yönelik Yatırımların da Stratejik Yatırım Olarak Değerlendirilebilmesinin Yolu Açılmıştır:

Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayiine yönelik yatırımların stratejik yatırım olarak değerlendirilebilmesi için Kararın 8. Maddesinin (b) ve (ç) bendi hükümlerinin aranmayacağı belirtilmiştir. Bilindiği üzere yatırımları stratejik yatırım olarak değerlendirilebilmesi için 8. Maddenin 1. Fıkrasında aranan şartlar aşağıdaki gibidir:

- Asgari sabit yatırım tutarının ellimilyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).
- Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.
- Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması.

ç)Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının ellimilyon ABD Dolarının üzerinde olması.

Yapılan bu düzenleme uyarınca 4. Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayiine yönelik yatırımların stratejik yatırım olarak değerlendirilebilmesi için yukarıdaki (a) ve (c) bentlerindeki şartların sağlanması yeterli olacaktır.

Diğer yandan yapılan değişiklikten önce sadece Öncelikli Ürün Listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar Program Değerlendirme Komitesi tarafından Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında değerlendirilebilirken, yapılan değişiklikle Öncelikli Ürün Listesindeki hizmetlerin üretimine ilişkin yatırımların da stratejik yatırım olarak desteklenmesine imkan verilmiştir.

Yukarıdaki değişiklikler Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5. Teşvik belgesi kapsamındaki malların ithalinde uygulanacak gümrük vergisi muafiyetine yönelik değişiklikler yapılmıştır:

Kararın “Gümrük Vergisi Muafiyeti” başlıklı 9. Maddesinin 2. Fıkrası “Teşvik belgesi kapsamında otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça, gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir.” şeklinde iken “Makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça ve Ek-8’de yer alan makine ve teçhizat gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir.” Şeklinde değiştirilmiş ve yapılan bu değişikliğin gereği olarak Karar 8. No.lu ek eklenmiştir.

Buna göre makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça ithalinde gümrük vergisi muafiyeti olmaksızın teşvikli mal ithalatı uygulaması devam ettirilmekte, ancak teşvik belgesi kapsamında olmasına karşın gümrük vergisinden muaf olamayacak malların kapsamı genişletilmektedir.

Aynı maddede yapılan bir başka değişiklikle, yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine/teçhizat alımı yasağına çimento imalatına yönelik yatırımlar ve Ek:8 de yer alan makina/teçhizattan kullanılmış veya yenilenmiş olanlar da eklenmiştir.

Yukarıdaki değişiklikler Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6. Faiz Veya Kar Payı Desteğine Yönelik Yapılan Değişiklikler:

Yapılan değişiklikten önce stratejik yatırımlar ile öncelikli yatırım konuları arasında sayılan yatırımlar için uygulanmak üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kaynaklı Türk Lirası cinsinden “Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi” için faizin beş puanı kadar destek sağlanırken yapılan değişiklikle bu destek aynen devam ettirilmiş, Karara ekli Ek-l’de yer alan 3 üncü bölge illerinin, Ek-7’de yer alan ilçelerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-l’de yer

alan 4 üncü bölge illerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-l'de yer alan 5 inci ve 6 ncı bölge illerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan krediler kapsamında 5 inci ve 6 ncı bölgelerde yedi puanı, diğer bölgelerde kendi bölgesinde geçerli olan puanının Bakanlıkça karşılanacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz veya kâr payı desteği limitleri artırılmış, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde sırasıyla beşyüzbin, altıyüzbin, yediyüzbin ve dokuzyüzbin olan limitler sırasıyla birmilyon, birmilyonikiyüzbin, birmilyondörtüyüzbin ve birmilyonsekiyüzbin olarak değiştirilmiştir.

Ayrıca yukarıda belirtilen üst sınırların, Ek-l'de yer alan 3 üncü bölge illerinin Ek-7'de yer alan ilçelerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-l'de yer alan 4 üncü bölge illerinin organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, Ek-l'de yer alan 5 inci ve 6 ncı bölge illerinde gerçekleştirilecek imalat sanayi yatırımlarına yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi krediler kapsamında bir kat artırılarak uygulanacağı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra bir önceki cümlede yer alan ve beşinci bölgede yapılacak yatırımlar için Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi krediler için yedi puanının Bakanlıkça karşılanması öngörülmüştür.

Faiz ve kar payı desteğine yönelik bir başka değişiklik de, faiz veya kâr payı desteği tutarına ilişkin üst sınırların, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar dışındaki diğer stratejik yatırımlarda da sabit yatırım tutarının yüzde beşinden yüzde onuna artırılması, tüm stratejik yatırımlar için de rakamsal üst limitin ellimilyon Türk Lirasından yetmişbeşbin Türk Lirasına yükseltilmesidir.

Bu değişiklikler Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7. Kadın ve/veya Genç İşçiler İçin Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği Uygulama Süreleri İsteğe Bağlı Olarak Uzatılabilecektir:

Kararın “Sigorta primi işveren hissesi desteği” başlıklı 12. Maddesine eklenen 11. Fıkra ile destek uygulamasının bitimini müteakip yatırımcıların Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat ederek talep etmeleri halinde sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması süresince işyerinden bu destek kapsamında muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde Sosyal Güvenlik Kurumuna her ay bildirilen kadın ve/veya genç (18-25 yaş) sigortalılardan çalışma süreleri 1 yılı aşanların sayısının hesaplanıp, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın belgede belirtilen ilave istihdam sayısını geçmemek üzere, hesaplanan sayıda kadın ve/veya genç sigortalı için teşvik belgesinde belirtilen sürelere her bir yıl için 1 ay ilave edilerek uygulanması öngörülmüştür. Bu fıkra kapsamında sağlanan destek tutarı, dördüncü fıkrada belirtilen orana karşılık gelen azami destek tutarının hesaplanmasında dikkate alınacaktır. Bu düzenleme, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih ve sonrasında yapılan yatırım teşvik belgesi müracaatlarına uygulanacaktır.

Kararın “Sigorta primi desteği” başlıklı 13. Maddesine eklenen fıkra ile de yukarıdaki süre uzatımının sigorta primi desteği için de aynı dönemler için uygulanacağı belirtilmiştir.

8. Bakanlık Tarafından İlan Edilecek Uluslararası Teknik Standartları Karşılamanın Ve Asgari 5.000 M2 Beyaz Alan Şartını Sağlayan Veri Merkezi Yatırımları Öncelikli Yatırım Konuları Arasına Eklenmiştir:

Kararın 17. Maddesine eklenen (cc) bendi ile Bakanlık tarafından ilan edilecek uluslararası teknik standartları karşılayan ve asgari 5.000 m2 beyaz alan şartını sağlayan veri merkezi yatırımları öncelikli yatırım olarak sayılarak bunlara 5. Bölge için öngörülen desteklerin sağlanması öngörülmüştür. Bu düzenleme Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

9. Alt Bölge Desteğinden Yararlanacak Yatırımlara İlişkin Değişiklikler:

Kararın “Alt Bölge Desteğinden Yararlanacak Yatırımlar” başlıklı 18. Maddesinde yapılan değişiklikle, OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerden EK-6’da belirtilenlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ili hariç olmak üzere 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 nci bölgelerde gerçekleştirilecek madde kapsamındaki yatırımlar için asgari yatırım tutarı şartı kaldırılmıştır. Ayrıca daha önce, İstanbul ilinde organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde, komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere, bu fıkrada belirtilen konularda gerçekleştirilecek asgari beşmilyon TL tutarındaki yatırımlara 1 inci bölgedeki bölgesel desteklerin uygulanması öngörülmüşken, yapılan değişiklikle bu şart devam ettirilmiş, bunun yanı sıra organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgeleri dışındaki asgari onmilyon TL tutarındaki yatırımlara 1 inci bölgedeki bölgesel desteklerin uygulanacağı belirtilmiştir.

Bu değişiklikler de Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10. 1 inci ve 2 nci bölgelerde hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunan işletmelere ait makine ve teçhizatın, işletmenin kendisi veya farklı bir işletme tarafından 31/12/2020 tarihine kadar yapılan başvurulara istinaden düzenlenecek olan yatırım teşvik belgeleri kapsamında Kararın Geçici 13. Maddesinde yer alan tabloda yer alan illere taşınması suretiyle yapılan yatırımlar, asgari yüz kişi istihdam sağlanması koşuluyla, sigorta primi işveren hissesi desteği, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteğinden aynı tabloda belirtilen sürelerde yararlanmaktayken, Kararın Geçici 13. Maddesinde yapılan değişiklikle bu tarih 31.12.2021 olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

11. Kararın Geçici 14. Maddesine göre, deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 11/3/2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen, talep edilmesi halinde bir yıla kadar ilave süre verilebilmekteyken yapılan değişiklikle bu ilave süre iki yıla kadar uzatılmıştır. Bu değişiklik, 9/5/2020 tarihinden geçerli olmak üzere Kararın yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

12. Kararın teşvik edilmeyecek yatırımlara yönelik 4 no.lu Ekinin I/A-5 maddesinde yapılan değişiklikle, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kâğıt hamuru üretimine yönelik asgari yüz hektar alanındaki plantasyon yatırımlarına teşvik verilmesi sağlanmıştır. Diğer yandan sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine

yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar, teşvik edilmeyecek yatırımlar listesinden çıkarılarak bunlara teşvik belgesi verilebilmesinin yolu açılmıştır. Birinci cümlede belirtilen değişiklik yayımı tarihinde, ikinci cümledeki değişiklik ise 1.1.2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

13. Kararnamenin “BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE BÖLGELER İTİBARIYLA ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELERİ” başlıklı EK:2/A Tablosu 1.1.2022 tarihinde yürürlüğe girmek üzere yeniden düzenlenmiştir.

Saygılarımızla